

ที่ กษ ๐๙๑๗.๔/๑๑๓

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
ต.ผาสิ่ง อ.เมืองน่าน จ.น่าน ๕๕๐๐๐

๒ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๕ เมษายน ๒๕๖๘

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดน่าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อมูลเตือนภัยฯ จำนวน ๑ ชุด

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน ขอส่งข้อมูลเตือนภัย ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๕ เมษายน ๒๕๖๘ มาเพื่อใช้ประโยชน์ ในด้านสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกรผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณณาท ชัยรังษี)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๑
 วันที่ 5273
 วันที่ - 2 เม.ย. 2568
 เวลา 9.32

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการกรม กลุ่มสารบรรณ โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๓๗ ๙๖๕๕

ที่ กษ ๐๕๐๖/ ๖ ๕๕๗

วันที่ 9 เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๕ เมษายน ๒๕๖๘

เรียน ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ.๑-๘/สชช./กพร./กตท./สนท./กวม./กปร./กกย./สนท.

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้มอบหมายให้สำนักงานเลขานุการกรมจัดทำข้อมูล “เดือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกตข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุก ๒ สัปดาห์

สำนักงานเลขาธิการกรมขนส่งข้อมูล “เดือนกัญการเกษตร” ระหว่าง ๒ - ๑๕ เมษายน ๒๕๖๘
ตาม QR Code แนบท้ายหนังสือฉบับนี้ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์
ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วถึง ในการนี้ ขอให้ สวท. ๑ - ๘ และศูนย์เครือข่าย ส่งข้อมูลเดือนกัญการเกษตรให้ศูนย์เรียนรู้
เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้ง
ระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ ในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบเพื่อทราบและใช้ประโยชน์
ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการ

(นายชนาคลย์ สัตตธณภัทร)

เลขานุการกรม

၁၆၁၀ နဂါးမိလ္လ/၂၀/၂၀၀၀/၁၈၈.

అంబరకావ్యము

เรียน ผชช./ผอ.ศูนย์/ผอ.กลุ่ม
เพื่อทราบ

$n_1 v_1 / \sum n_i v_i$

Q

8/2/18

2 we. 68

(นางสาวจงรัก อิ่มใจ)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๑

- 2 22.8. 2568

<https://qr.me-qr.com/8ZzRGD82>

ข้อมูลเดือนกับการเกษตร ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๕ เมษายน ๒๕๖๘

☒ ☐ ☐ ☐ - 2 JUL 1968 2568

เดือนกุมภาพันธ์

ช่วงวันที่ 2 – 15 เมษายน 2568

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน และมีฝนตกบ้างพื้นที่	1. พืชตระกูลส้ม (เช่น แตงกวา แตงร้าน แตงโม แตงไทย มะล่อน แคนตาลูป ชูกินี ฟักทอง ฟักเขียว ฟักแม้ว มะระจีน และบวบ)	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. หนอนแมลงวันขอนใบ	ตัวหนอนขอนใบอยู่ในใบ ทำให้เกิดรอยเส้นสีขาวคดเคี้ยวไปมา เมื่อนำใบพืชมาส่องดูจะพบหนอนตัวเล็ก ๆ สีเหลืองอ่อนโปร่งใส อยู่ภายในเนื้อเยื่อใบพืช หากกระทบรุนแรงจะทำให้ใบเสียหายร่วงหล่น ซึ่งอาจมีผลต่อผลผลิตได้	1. เก็บเศษใบพืชที่ถูกทำลายเนื่องจากหนอนแมลงวันขอนใบที่อยู่ตามพื้นดิน นำไปทำลายนอกแปลง จะช่วยลดการแพร่ระบาดได้ เนื่องจากคักแต่ที่อยู่ตามเศษใบพืชจะถูกทำลายไปด้วย 2. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น อีโทเฟนพรอกซ์ 20% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เคลทาเมพริน 3% EC มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบตา-ไซฟลูทรีน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาด

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	2. กระเจียวเขียว	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	แมลงหรือยุงยาสุม	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบและเป็นพาหะนำโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส	ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น บูโพรเฟซิน 25% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาด
	3. มะเขือเปราะ	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. แมลงหมีขาว ยาสุม	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบและเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสสาเหตุโรคริดสีดวงในมะเขือเปราะ ทำให้ผลผลิตลดลง	1. ก่อนการย้ายปลูก รอกันหลุมปลูกด้วยสารฆ่าแมลง ไดโนทีฟูแรน 1% G อัตรา 2 กรัมต่อหลุม สามารถควบคุมการเข้าทำลายของแมลงหมีขาวได้ประมาณ 45 วัน (เมื่อใส่สารลงในหลุมแล้วให้โรยดินกลบสารบาง ๆ ก่อนทำการย้ายกล้าลงหลุม เพื่อป้องกันรากพืชสัมผัสสารโดยตรง ซึ่งอาจทำให้เกิดความเป็นพิษต่อพืชได้) 2. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น บูโพรเฟซิน 40% SC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอร์นิกซิด 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรเตตราเมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทริน 2.5% EC

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตโปฟูแรน 10% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือน้ำมันบีโตรเลียม เช่น ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ควรพ่นสาร ทุก 5 วัน 2 - 3 ครั้งติดต่อกัน เมื่อพบการระบาด
			2. โรคใบหงิกเหลือง มะเขือ (เชื้อไวรัส Tomato yellow leaf curl virus (TYLCV))	ใบยอดและใบอ่อนเหี่ยวจนหงิกมีสีเหลือง ขอบใบม้วนงอ ใบมีอาการดำง้ำสีเขียวเข้มสลับเขียวอ่อนหรือเหลือง ใบที่แตกใหม่มีขนาดเล็ก ต้นแคระแกร็น ทำให้มะเขือไม่ติดผลหรือติดผลน้อยมาก ผลจะบิดเบี้ยว และมีขนาดเล็กผิดปกติ	1. ใช้พันธุ์ต้านทานโรค 2. คัดเลือกกล้ามะเขือที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมาปลูก 3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สากแครงสาบกา กะเม็ง หญา่าง กระทกรก ลำไผ่ ไทหง และจักกาว 4. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลายหรือฝังดินนอกแปลงทันที 5. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคร้าย ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการใช้ยาสูบซึ่งเป็นพาหะ โดยพ่นสารฆ่าแมลงหรือยาฆ่ายาสูบซึ่งเป็นพาหะ นำโรค เช่น บูโพรเพซิน 40% SC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอมิคามิด 50%

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรเตตระแมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทรีน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ น้ำมัน บิโตรเลียม เช่น ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 6. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค ได้แก่ พืชตระกูลแตง ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือ พริก ขึ้นฉ่าย ยาสูบ งา กะเพราขาว ตำลึง หอมไม่ กะปวนไม่รู้รีย และทานตะวัน เป็นต้น ใกล้แปลงปลูกมะเขือ 7. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจาก เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลาย นอกแปลงปลูก และไม่ปลูกมะเขือซ้ำ ควรปลูก พืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น สไปโรเมซีเฟน 24% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อ
	4. พริก	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. แมลงห้ำขาว ยาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบ และเป็นพาหะนำโรคที่เกิดจากไวรัส ทำให้	

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ใบพริกหงิก ซีดต่าง หรือใบหงิกเหลือง ยอดไม่เจริญ และต้นพริกไม่สมบูรณ์ ผลพริกที่ได้ไม่มีคุณภาพ	น้ำ 20 ลิตร หรือ ไขมันโรซิน 50% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บูโพรเฟซิน 40% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีโทพรีด 20% SP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพรีด 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่ว โดยเฉพาใบล่าง เมื่อพบการระบาด
			2. โรคใบหงิกเหลือง พริก (เชื้อไวรัส Pepper yellow leaf curl virus: PeYLCV)	พบอาการใบหงิกเหลืองหรือขาวซีด ใบโค้งหงิกยับ บิดเบี้ยว ยอดเป็นกระจุก อาจพบอาการเส้นใบย่อยมีสีเหลืองและสามเป็นร่างแหบริเวณเนื้อใบรวมด้วย ต้นแคระแกร็น ผลพริกต่าง บิดเบี้ยว และมีขนาดเล็กลดปกติ	1. ใช้พันธุ์ต้านทานโรค 2. ไม่นำเมล็ดพริกจากต้นที่เป็นโรค มาเพาะขยายพันธุ์ 3. ควรเพาะกล้าพริกในมุ้งกันแมลง และคัดเลือกกล้าพริกที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมามาก 4. หมั่นกำจัดวัชพืชที่แข็งแรงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแร้งสาบกา กะเม็ง หอยยาง และกระทกรก 5. ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบพริกที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงทันที

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					6. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยพ่นสารฆ่าแมลงหรือยาฆ่าเชื้อซึ่งเป็นพาหะนำโรค เช่น สารสไปโรมีซิเฟน 24% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพมีทรซีน 50% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บูโพรเฟน 40% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีพริมาพริค 20% SP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริค 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 7. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรคได้แก่ มะเขือต่าง ๆ ยาสูบ แตงกวา ฟักทอง บวบเหลี่ยม และ มะระจีน เป็นต้น ใกล้เคียงปลูกพริก 8. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชหมุนเวียนชนิดอื่น ที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เพื่อตัดวงจรของโรค

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	5. พืชตระกูลกะหล่ำ และผักกาด (เช่น กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ)	ทุกระยะการเจริญเติบโต	ด้วงหมัดผัก	ตัวอ่อนด้วงหมัดผักกัดกิน หรือขอยโซ่เข้าไปกินอยู่บริเวณโคนต้น หรือรากของผัก ทำให้พืชผักเหี่ยวเฉา และไม่เจริญเติบโต ถ้ารากถูกทำลายมาก ๆ อาจจะทำให้พืชผักตายได้ ตัวเต็มวัยชอบกัดผิวด้านล่างของใบทำให้ใบเป็นรูพรุน และอาจกัดกินผิวลำต้น และกลีบดอกด้วย ด้วงหมัดผักชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ตัวเต็มวัยเมื่อถูกระคายเคืองจะกระโดด และสามารถบินได้ไกล	1. วิธีธรรมชาติ การลดการระบาดของด้วงหมัดผัก สามารถทำได้โดยการไถตากดินไว้เป็นเวลานานพอสมควร เพื่อทำลายตัวอ่อนและดักแด้ที่อาศัยอยู่ในดิน นอกจากนี้ควรเปลี่ยนมาปลูกพืชที่ด้วงหมัดผักไม่ชอบจะเป็นการช่วยลดการระบาดได้อีกทางหนึ่ง 2. การใช้ไส้เดือนฝอย (<i>Steinernema carpocapsae</i>) อัตรา 50 ล้านตัวต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่น หรือราดลงดินก่อนปลูกหลังการให้น้ำ และพ่นทุก 7 วันหลังปลูก 3. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น พิโปรนิล 5% SC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไคโนซีฟูแรน 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทลเฟนไพเรต 16% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพรีฟิโนฟอส 50% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพโรฟิโนฟอส 50% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีฮาไมพริต 20% SP

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บิล 85% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พบเมื่อพบการระบาด และควรพ่นสารสลับกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์เพื่อชะลอการสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง
6. หน่อไม้ฝรั่ง		ทุกระยะ การเจริญเติบโต	หนอนกระทู้หอม	หนอนเมื่อฟักออกจากไข่จะอยู่เป็นกลุ่ม กัดกินส่วนต่าง ๆ ของพืช และจะสร้างความเสียหายรุนแรงในระยะหน่อวัย 3 ซึ่งจะแยกย้ายกันทุกส่วนของพืชทั้งหมด กิ่ง ก้าน ใบ และต้น	1. ใช้วิธีเจตกรรม เช่น การไถพรวนดินตากแดด การทำลายซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหารในการขยายพันธุ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้ช่วยลดการระบาดของหนอนกระทู้หอมในการปลูกครั้งต่อไป 2. เก็บกลุ่มไข่และหนอนทำลายเพื่อช่วยลดการระบาด 3. ใช้เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทรูริงเยนซิส <i>Bacillus thuringiensis</i> (Bt) อัตรา 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (SC) หรือ อัตรา 40 - 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (WDG, WP) พ่นทุก 3 - 5 วัน เมื่อพบการระบาด แต่ถ้ามีการระบาดรุนแรงให้พ่นติดต่อกัน 2 ครั้ง หลังจากนั้นพ่นทุก 5 วัน จนกระทั่งหนอนลดปริมาณการระบาด 4. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					สไปร์ไทม์ 12% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูเบนไดอะไมด์ 20% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทอกซีฟิโพรไซด์ 24% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ 10% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ กูเพนบูรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เดลทามาทรีน 3% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบกลุ่มไข่ 0.2 กลุ่ม หรือ หนอน 1 ตัวต่อกอ พ่นสารแบบหมุนเวียนตามกลไกการออกฤทธิ์ และใช้สารกลุ่มไดกกลุ่มหนึ่งไม่เกิน 3 ครั้ง ในช่วงเวลา 30 วัน
	7. ทุเรียน	ติดผล - เก็บเกี่ยว	1. หนอนเจาะผล	เข้าทำลายทุเรียนตั้งแต่ผลเล็ก อายุประมาณ 2 เดือน จนถึงผลใหญ่ทำให้ผลเป็นแผล อาจเป็นผลให้ผลเน่าและร่วงเนื่องจากเชื้อราเข้าทำลายซ้ำ การที่ผลมีรอยแมลงทำลายทำให้ขายไม่ได้ราคา ถ้าหากหนอนเจาะกินเข้าไปจนถึงเนื้อผล ทำให้บริเวณดังกล่าวเน่าเมื่อผลสุก	1. หมั่นตรวจดูผลทุเรียน เมื่อพบรอยทำลายของหนอน ให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนออกมาทำลาย 2. ผลทุเรียนที่เน่าและร่วงเพราะถูกหนอนทำลายควรเก็บทำลายโดยการเผาไฟหรือฝัง 3. ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ภายนอกผลทุเรียนจะสังเกตเห็นมูลและรังของหนอนได้อย่างชัดเจน และจะมีน้ำไหลเยิ้มเมื่อทุเรียนใกล้แก่ ผลทุเรียนที่อยู่ติดติดกัน หนอนจะเข้าทำลายมากกว่าผลที่อยู่เดี่ยว ๆ เพราะเมมีเชื้อชอขาวงใช้บริเวณรอยสัมผัสนั้น	โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กิ่งไม้หรือก้ามปูหวัดคั่นระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าหลบอาศัย 4. การห่อผลด้วยถุงมุ้งไนลอน ถุงรีเมย์ หรือถุงพลาสติกสีขาวขุ่นเจาะรูที่บริเวณขอบล่าง เพื่อให้หยดน้ำระบายออก โดยเริ่มห่อผลตั้งแต่ผลทุเรียนมีอายุ 6 สัปดาห์ เป็นต้นไป จะช่วยลดความเสียหายได้ 5. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพเมื่อจำเป็นต้องใช้ เช่น แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนเจาะผล
			2. โรแดงแอฟริกัน	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่บริเวณหน้าใบ พบระบาดทำความเสียหายแก่ทุเรียน โดยเฉพาะเมื่อสภาพอากาศแห้งแล้ง และลมแรง ที่หน้าใบจะเห็นคราบของไรคล้ายผงหรือฝุ่นละอองสีขาวเกาะอยู่ สีของใบจะซีดไม่เขียว เป็นมันเหม็นในใบปกติ ถ้าการทำลายเกิดขึ้นอย่างรุนแรง และต่อเนื่องเป็นเวลานาน อาจมีผลทำให้ทุเรียนใบร่วง การเจริญเติบโต	1. หมั่นตรวจดูใบทุเรียน โดยใช้แว่นขยายกำลังขยาย 10 เท่าส่องดูด้านหน้าใบ ในช่วงเดือนตุลาคม - มกราคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่มีลมพัดแรง และฝนทั้งช่วง 2. เมื่อพบการระบาดให้ใช้สารฆ่าไรพ่น สารฆ่าไรที่ใช้ได้ผลในการป้องกันกำจัดไรแดงแอฟริกัน ได้แก่ สารไพโรพาร์ไทด์ 30% W/P อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				หยุดชะงัก และมีผลกระทบต่อการติดดอก และผลของทุเรียนได้ ประชากรไร้มักหนาแน่นมากบริเวณทรงพุ่มด้านนอกที่ถูกแสงแดด ส่วนยอดหรือด้านบนของทรงพุ่ม การแพร่ระบาดในสวนพบว่าจะระบาดรุนแรง เป็นหย่อม ๆ ทางด้านเหนือลม ด้านขอบรอบแปลง และด้านที่ติดถนน	อะมีโทรา 20% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เซกซ์โทอะชอกซ์ 1.8% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทั้งต้นโดยเฉพาะบริเวณยอด เมื่อพบโรระบาด พ่นซ้ำตามความจำเป็น **** การใช้สารฆ่าไร ไม่ควรพ่นสารชนิดเดียวกันติดต่อกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิดกันเพื่อป้องกันโรสร้างภูมิต้านทานต่อสารฆ่าไร และใช้เมื่อจำเป็นเท่านั้น
8. พืชตระกูลส้ม (เช่น มะนาว มะกรูด ส้มโอ และ ส้มเขียวหวาน)	ออกดอก - ติดผลอ่อน	ไรแดงแอฟริกัน	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงอยู่ที่บริเวณด้านหน้าใบหรือด้านบนของใบส้ม แต่ในกรณีที่มีการระบาดรุนแรง ประชากรของไรหนาแน่น อาจพบการทำลายของไรที่บริเวณหลังใบ และที่ผลด้วย ทำให้ใบและผลมีสีเขียวจางลง เนื่องจากสูญเสียคลอโรฟิลล์ หากมีการระบาดรุนแรง อาจทำให้ใบ และผลร่วงในที่สุด	1. หมั่นสำรวจแปลงส้มทุกสัปดาห์ในช่วงฤดูแล้ง ระหว่างเดือนธันวาคม - พฤษภาคม และในช่วงที่ฝนทิ้งช่วง ระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2. เมื่อพบไรแดงแอฟริกันเริ่มลงทำลายส้มให้ทำการป้องกันกำจัด ด้วยการให้น้ำติดต่อกันหลาย ๆ ครั้ง 3. หากมีการระบาดรุนแรง โดยสามารถสังเกตเห็นใบส้มเริ่มมีสีเขียวจางลง และเมื่อใช้แว่นขยายส่องดู พบตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของไรดูดทำลายอยู่ทั่วไปบนใบ ให้ทำการกำจัดด้วย	

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					สารฆ่าไรชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น โพรพาไรนัท 30% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะมิทราซ 20% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซ์โทอะซอกซ์ 1.8 % EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หากยังพบการระบาดของไรให้พ่นสารฆ่าไรซ้ำอีก 1 ครั้ง ห่างจาก ครั้งแรก 5 วัน **** ไม่ควรใช้สารฆ่าไรกลุ่มเดียวกันติดต่อกัน เป็นเวลานาน ควรใช้สลับกลุ่มเพื่อป้องกันการต้านทานต่อสารฆ่าไร

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุณยาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวกส. เพชรบูรณ์, ศวกพ. กาญจนบุรี, ศวกพ. นครปฐม และ ศวกส. จันทบุรี

: กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช